

Den kulturelle skolesekken
Lokal handlingsplan for Siljan
2016-2019

Den kulturelle skolesekken

Nasjonal satsing på kunst og kultur for alle elver

Den kulturelle skolesekken er en nasjonal satsing som skal bidra til at alle skoleelever i Norge får møte profesjonell kunst og kultur av alle slag. Den kulturelle skolesekken er et samarbeidsprosjekt mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Elevene og skolene skal gjennom ordningen få mulighet til å oppleve, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for profesjonell kunst- og kulturuttrykk av alle slag. Kulturtilbudene skal være av høy kvalitet og vise hele bredden av kulturuttrykk:

- Scenekunst
- Visuell kunst
- Musikk
- Film
- Litteratur
- Kulturarv

Den kulturelle skolesekken har vært en del av regjeringens kulturpolitiske satsing for grunnskolen siden 2001, og har etter hvert blitt utvidet til videregående skole.

Organisering og økonomi

Arbeidet med den kulturelle skolesekken gjøres på tre nivåer: Nasjonalt, regionalt og lokalt. Hovedvekten av arbeidet gjøres på regionalt og lokalt nivå. Det ligger en rekke føringer til grunn for hvordan dette arbeidet skal organiseres og gjennomføres.

Telemark fylkeskommune drifter turnèorganisasjonen DKS Telemark (tidligere kalt Kulturskatten), med det formålet å formidle ulike former for profesjonell kunst til alle elevene i grunnskolen. Samtlige kommuner i Telemark har underskrevet samarbeidsavtale med fylkeskommunen om DKS Telemark.

Hver kommune er pålagt å ha en politisk vedtatt plan for Den kulturelle skolesekken for å kunne tildeles spillemidler til lokalt DKS-arbeid.

Telemark fylkeskommune har ansvar for å sikre at kommunene følger opp de nasjonale føringene i sine lokale DKS-planer. 1/3 av spillemidlene som overføres fylkeskommunen er øremerket DKS lokalt, altså kommunene. Siljan kommune mottar spillemidler til tilbudene i den lokale DKS handlingsplanen, dersom de statlige og fylkeskommunale føringene følges. Spillemidlene kan ikke brukes til å dekke egenandelen til DKS Telemark/Rikskonsertene. Siljan kommune har en egenandel på kr. 81,- pr. elev til DKS Telemark/Rikskonsertene for deltagelse i den regionale ordningen. Disse midlene belastes Oppveksts budsjettamme.

Nasjonale føringer og mål

Den kulturelle skolesekken har en rekke nasjonale mål og føringer. I tillegg til stortingsmeldinger gjøres kommunen kjent med disse gjennom årlige tildelingsbrev hvor kravene blir presisert. Føringene og målene er som følger:

Styringsdokumentene for den kulturelle skolesekken er St melding nr 38 (2002-2003) Den kulturelle skolesekken, med den tilhørende innstilling.nr 50 (2003-2004) og St. melding nr 8 (2007-2008) Kulturell skolesekk for framtida, med innstillingen Innst. S. nr 200 (2007- 2008).

Med bakgrunn i dette har kulturdepartementet utarbeidet følgende mål som er styrende for den kulturelle skolesekken i Norge:

Målene for den kulturelle skolesekken skal være – nasjonalt plan:

- Å medvirke til at elever i skolen skal få et profesjonelt kunst- og kulturtilbud.
- Å legge til rette for at elever i skolen skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og utvikle forståelse for kunst- og kulturuttrykk av alle slag.
- Å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i realiseringen av skolens læringsmål.

Den kulturelle skolesekken skal utformes og vurderes ut fra følgende prinsipper:

- *Varig ordning:* Den kulturelle skolesekken skal være en varig ordning for elever i skolen.
- *For alle elever:* Den kulturelle skolesekken skal favne om alle elever i grunnopplæringen, uavhengig av hvilken skole de går på og hvilken bakgrunn de har.
- *Realisere mål i læreplanverket:* Innholdet i kunst- og kulturtilbudene i den kulturelleskolesekken skal medvirke til å realisere skolens mål slik de kommer til uttrykk i den generelle delen i læreplanverket og i de ulike læreplanene.
- *Høy kvalitet:* Elevene skal møte profesjonelle kunst- og kulturtilbud med høy kunstnerisk kvalitet.
- *Kulturelt mangfold:* Den kulturelle skolesekken skal omfatte ulike kunst og kulturuttrykk med røtter i et mangfold av kulturer fra ulike tidsperioder.
- *Bredde:* Både musikk, scenekunst, visuell kunst, film, litteratur og kulturarv skal være representert i Den kulturelle skolesekken. Det skal være variasjon i formidlingsmåtene.
- *Regularitet:* Elevene skal sikres et regelmessig tilbud på alle klassetrinn.
- *Samarbeid kultur- skole:* Arbeidet med den kulturelle skolesekken skal skje gjennom et godt samarbeid mellom kultur- og opplæringssektoren på alle nivåer. Det skal sikres god forankring og tid til planlegging i skolen.
- *Rollefordeling kultur- skole:* Opplæringssektoren har ansvaret for å legge for- og etterarbeid pedagogisk til rette for elevene, mens kulturektoren har ansvaret for kulturinnholdet i den kulturelle skolesekken og for å informere om innholdet i god tid.
- *Lokal forankring og eierskap:* Den kulturelle skolesekken må forankres lokalt, i den enkelte skolen, kommunen og fylket. Dette sikrer lokal entusiasme og gir rom for mange lokale varianter, slik at alle skal kunne kjenne eierskap til Den kulturelle skolesekken.

Regionale føringer

Prioriteringene knyttet til den lokale handlingsplanen for DKS er forankret i dokumenter på både nasjonalt og fylkeskommunalt nivå. Telemark fylkeskommune har følgende presiseringer overfor kommunene:

Telemark fylkeskommune – krav til lokal handlingsplan

- Planen skal i størst mulig grad formidle kommunenes lokale kulturressurser.
- I tråd med de statlige kravene til DKS skal man i størst mulig grad bruke profesjonelle kunstnere og kulturaktører. Dette for å sikre kvaliteten i tilbudene.
- Egenaktiviteter for elevene bør inngå i den lokale planen.
- Midlene (fra fylkeskommunen) skal brukes til nye tiltak, altså ikke aktiviteter som fra før er skolens ansvarsområde.
- Midlene kan brukes til transport i forbindelse med formidling av fylkets kulturressurser der dette er ønskelig, men kan ikke brukes til skoleturer utenfor fylkets grenser.
- Ressurspersoner fra kulturskolen skal gjerne trekkes inn i programmet.
- Tiltakene skal nå alle elevene i grunnskolen.
- Aktivitetene skal være forankret i skolens læreplan.
- En utfordring i utviklingen av planene er å tenke kreativt og nyskapende.

Lokale føringer

Lokale mål for Den kulturelle skolesekken

Arbeidet med lokal DKS gjør at vi kan sikre alle elever i Siljan et tilbud innen kunst og kultur. Det å være bevisste på hvilke tilbud som gis elevene i grunnskolen er med på å bygge identitet og stolthet til Siljan.

- Sikre at grunnskoleelevene får god kjennskap til den lokale kulturarven i Siljan.
- Bidra til at elevene blir bedre kjent med det lokale kulturlivet i Siljan.
- Sikre at barn og unge i Siljan får inspirerende kunst og kulturopplevelser av høy kvalitet.
- Knytte ulike kulturaktiviteter opp mot skolens læringsmål og planer.
- Sees i sammenheng med en helhetlig satsning på varierte kulturtilbud av høy kvalitet til barn og unge i Siljan.

De enkelte temaene

1 Scenekunst

Elevene bør bli kjent med teateroppsetninger med ulikt uttrykk slik at de kan lære om forskjellige teaterformer. Naturlige samarbeidspartnere er Teater Ibsen og andre teatergrupper i regionen. De vil også få mulighet til å arbeide sammen med Jeanne Bøe som har bred erfaring på feltet. Elevene vil selv være hovedaktører i arbeidet med MOT-revyen. Gjennom den regionale DKS turneplanen vil elevene få oppleve ulike danseformer, både moderne danser, og tradisjonell folkedans. De presenteres også for profesjonelle danseoppsetninger.

2 Visuell kunst

Temaet er todimensjonal kunst. Elevene får besøk av kunstene og for opplevelse med kunstverk i forbindelse med de regionale DKS besøkene. I forbindelse med besøk på hver enkelt skole, vil elevene kunne få arbeide sammen med de enkelte kunstnerne. De vil også få et tilbud med å arbeide med visuell kunst gjennom samarbeidet med Kulturskolen.

3 Musikk

De regionale DKS besøkene sørger for at elevene får et bredt og godt tilbud innenfor musikkfeltet. Her får de oppleve profesjonelle utøvere.

4 Film

Gjennom det regionale DKS vil elevene få oppleve film på ulike plan. Både gjennom å se film og møte aktører innen filmbransjen.

5 Litteratur/bibliotek

Elevene skal gjennom litteraturen styrkes i den kulturelle tilhørigheten lokalt, samtidig som de skal få innblikk i og forståelse for, andre kulturer. Elevene bør få møte forfattere for å få inspirasjon til egen skriving, og som motivasjon til lesning. Det er tenkt at i tillegg til å komme til biblioteket, bør biblioteket komme til barneskolen for å være et supplement til skolebiblioteket.

6 Den lokale kulturarven

Den lokale kulturarven er skogsdrift, jordbruk, landbruk, jakt, fiske og friluftsliv, og målsetningen er at elevene skal få en ydmyk og respektfylt holdning til naturen som vi alle er en del av. Siljans historie, bygdeborg, krigsminner, og kulturminner generelt skal vektlegges. Videre har Siljan et kirkebygg med særlig stor interesse. Elevene skal ta utgangspunkt i den lokale arkitekturen og byggeskikken. I Siljan er driftsbygninger av særlig interesse historisk sett. Inn i temaet går også interiør. Også utbygging av kraftstasjoner samt tømmerdrift er viktige.

Lokal handlingsplan

Alle aktivitetene er 1 gang pr. skoleår.

Midtbygda skole

Trinn	Innhold
1	Visuell kunst: «Magikunst» I samarbeid med Kulturskolen i Siljan vil barna i første trinn lære finne inspirasjon i naturen rundt seg og bruke dette inn mot tegning/maling/drama.
2	Kulturarv: Bygdeborgen «Børja» I samarbeid med Siljan Historielag vil andre trinn ha en årlig tur ut til Børja for å se på restene etter bygdeborgen.
3	Litteratur: Bibliotekbesøk Tredje trinn blir invitert ned til biblioteket en gang i året. Her vil de få en orientering om biblioteket og få bokanbefalinger og bli lest for.
4	Kulturarv: «Potet-tur» del 1 I samarbeid med Inn på TUNET (Tveitan) i Siljan vil elevene i fjerde trinn være med å sette poteter på våren, samtidig som de lærer landbrukshistorie mm.
5	Kulturarv: «Potet-tur» del 2 Elevene som i våres var med på å sette poteter kommer nå tilbake på høsten for å høste potetene.
5	Kulturarv: Hjortesaferi I samarbeid med Siljanhjort vil femte trinn i løpet av vinteren få komme å hilse på hjortefarmen i Siljan. Her vil de blant annet lære om mattradisjoner og lokalhistorie.
6	Kulturarv: Austad skole Sammen med Siljan Historielag vil sjette trinn besøke Austad skole som var i drift fra 1878-2008. Her vil de få en innføring i skolehistorien i tillegg til annen lokalhistorie.
6	Kulturarv: Urtetur til Auen Urtegård Mot slutten av skoleåret inviterer Ann på Auen sjette trinn til urtegården. Her vil hun fortelle om det unike biologiske og kulturelle landskapet i området.
7	Kulturarv/visuell kunst: Siljan Kirke I samarbeid med Siljan Menighet får syvende trinn får en omvisning i kirken fra 1100-tallet.

Felles for alle trinn

1-7	Litteratur: Bokuke, med forfatterbesøk.
1-7	Litteratur: Oppsøkende bibliotekar I forbindelse med Sommerles kampanje vil bibliotekaren komme til alle klassene med lesetips og informasjon om årets kampanje.

Siljan ungdomsskole

Trinn	Innhold
8	Litteratur: Bokuke med forfatterbesøk. Sammen med Biblioteket organiserer skolen en uke fylt med bøker og litteraturlæring for åttende trinn.
8	Litteratur: Bibliotekbesøk. Elevene i åttende trinn blir invitert til biblioteket i Siljan og får inspirasjon og omvisning.
9	Kulturarv/arkitektur: Siljauhaugen I samarbeid med Siljan Historielag vil elevene i niende trinn få en guidet tur på Siljuhaugen kultursti og de vil få oppgaver knyttet til stien. De vil også få en omvisning i Kirken i samarbeid med Siljan Menighet.
10	Scenekunst: inspirasjon og veiledning fra Jeanne Bøe. Elevene i tiende trinn vil få mulighet til å arbeide med Jeanne Bøe innenfor feltet scenekunst. (Mulig 2 ganger pr. år)

Felles for alle trinn

8-10	Scenekunst: Teaterbesøk Teater Ibsen vil sette opp relevante stykker som egner seg for ett eller flere trinn ved ungdomsskolen.
8-10	Scenekunst: Mot revy. Siljan ungdomsskole har gode tradisjoner for å lage, sette opp og gjennomføre revy.